

TÁJÉKOZTATÓ
LAJOSKOMÁROM TELEPÜLÉSKÖRNYEZETÉNEK ÁLLAPOTÁRÓL
2020

Környezetünkről készített tájékoztató alapja az 1995. évi LIII. törvény „a környezet védelmének általános szabályairól” (továbbiakban: Környezetvédelmi tv.) előírása, mely szerint környezeti értékek a nemzeti vagyon részei, amelynek megőrzése és védelme, minőségének javítása alapfeltétel az élővilág, az ember egészsége, életminősége szempontjából. Felelősséggel tartozunk azokért a környezeti és természeti értékekért, melyeket szüleinktől kaptunk, s amelyeket utódainknak tartozunk átörökíteni a fenntartható fejlődés jegyében.

A Környezetvédelmi tv. 46. § (1) bekezdés e) pontja szerint: „A települési önkormányzat ... a környezet védelme érdekében: e) elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot.” az 51. § (3) bekezdése szerint: „A lakóhelyi környezet állapotának alakulásáról a települési önkormányzat szükség szerint, de legalább évente tájékoztatja a lakosságot.”

FELMÉRÉS LAJOSKOMÁROM TELEPÜLÉS 2020. évi KÖRNYEZETI ÁLLAPOTÁRÓL

S. Sz.	Kérdés	Válasz
1.	Település földrajzi adatai, lakosság száma	Terület: 75,67 km² Lakosság2020.I.01.: 2184 fő Lakásszám: 858 db
2.	Település tisztasága, esztétikája megfelelő-e? (takarítás, utcai szeméttárolók, virágládák)	Igen
3.	Zöldfelületek/parkok aránya növekedett-e a településen belül, gondozásuk megoldott-e?	Legutóbbi növekedés: Faluközpont felújítása 2012 év; Béka-tó 2015. Faluközpont 2018. virágosítás EntenteFlorale EU versenyében.2019. év Diósi út (zártkerti elkerülő szakasz, gyümölcsössel) Gondozásuk 2020 egész éves fea.
4.	Történt-e erdősítés?	Utoljára 2019 év ősz – tél 150 db HÁRSFA Előtte évek: (2015.ében 6 Ha Akác, azóta 17,37 Ha Akác Energia Ültetvényként; Tölgyes ültetvény 85 Hrsz)
5.	A településen nyilvántartott gépjárművek száma - traktorok nélkül (összesen: 1178 db)	Személygépkocsi 878 db Tehergépkocsi: 118 db Pótkocsi: 123 db Motorkerékpár 59 db
6.	Telepengedéllyel rendelkező vállalkozások száma	6

S. Sz.	Kérdés	Válasz
7.	Környezetterhelést előidéző vállalkozások száma, tevékenységek	Egyéni vállalkozások szám: 438 - Ebből Családi gazdaság, őstermelő: 335 (műtrágya használata + állattartók hígtrágya elhelyezése)
8.	Vezetékes ivóvízzel való ellátottság az össz. lakás számra vonatkoztatva	858 vezetékes ivóvízzel ellátott ingatlan van a településen (Nincs olyan lakóingatlan, amely nem ellátott vezetékes ivóvízzel)
9.	Megfelelő-e az ivóvíz minősége?	Lajoskomárom: Igen; Középbogárd: Nem (Vastalanító szükséges)
10.	Szennyvízelhelyezés lehetősége, ürítő helyek ellenőrzése, iszapkezelés	Elhelyezés: FEJÉRVÍZ Lajoskomárom, Középbogárd szennyvíztisztító teleppel
11.	Csatornázottság az összes lakás számra vonatkoztatva	Csatornázottság települési szinten megoldott. Rákötés aránya: 86 %
12.	Rendelkezik-e a település környezetvédelmi rendelettel és környezeti politikával?	Rendelet: 6/2000. (VI.1.) Politika: Local Agenda 2017-ben felülvizsgálva.
13.	Rendelkezik-e a település hulladékgazdálkodási rendelettel?	6/2000. (VI.1.)
14.	Rendelkezik-e a település hulladékgazdálkodási programmal?	13/2004. (XI.1.) Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás
15.	Működik-e a településen rendszeres hulladékgyűjtés és szállítás?	Igen (Lakossági szilárd hulladékgyűjtés, szállítás és elhelyezés - VERTIKÁL Polgárdi) 2020. őszén történt szervezett elektronikai hulladék gyűjtés.
16.	Évenként keletkező települési szilárd hulladékok mennyisége	454,3 tonna
17.	Van-e a településen üzemelő hulladéklerakó, és van-e működési engedélye?	A hulladékudvar megszűnt, házhoz menő szelektív hulladékszállítást a Vertikál Kft. biztosítja; 2020. évben háztartásonként további 1 db gyűjtőedény kerül kiosztásra szelektív hulladéknak.
18.	Ha nincs, hova szállítják a hulladékot?	-
19.	Van-e a településen illegális lerakó?	Illegális lerakás előfordul.
20.	Van-e a településen már bezárt rekultiválandó hulladéklerakó?	Igen van rekultiválandó terület. Más területet a Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati

S. Sz.	Kérdés	Válasz
		Társulás megnyert KEOP pályázattal rendelkezik, rekultiválás ideje: 2012.
21.	Van-e a településen inert (pl. építési törmelék) hulladéklerakó?	Nincs
22.	Van-e a településen állati hulladék befogadására alkalmas ártalmatlanító?	Ártalmatlanító Nincs, állati hulladék gyűjtőhely nagyobb állattartóknál.
23.	Van-e belterületi nem portalanított út?	Nincs
24.	Utak állapota	Jó (11 km út, 29 km járda) Ozorai utca útszakasz szorul felújításra, ami a Magyar Közút kezelésében van.
25.	Van-e a település környezetében természetvédelmi terület?	Lásd: NATURA 2000
26.	Létesült-e új védettség? (műemlék, táj, élőhely, növény, állat, stb.)	Nem
27.	Tervezik-e védettség megkérését az elkövetkezendő 15 évben, és mire?	Nem
28.	Levegő szennyezettségi állapot megfelelő-e?	Megfelelő
29.	Élővizek védelme megoldott-e?	Igen
30.	Történt-e vízszennyezés?	Nem
31.	Történik-e házi komposztálás?	Szervezetten Nem
32.	Okoz-e kárt a településen a belvíz?	Magas a talajvízszint („B” érzékenység) Árokrendszer kiépítése 2016-ra elkészült.
33.	Rendezett-e a csapadékvíz elvezetése?	Település néhány területét kivéve igen.
34.	Árkok gondozása megoldott-e?	Igen
35.	Lakosság környezetvédelemmel kapcsolatos tájékoztatása?	Honlapon keresztül: lajoskomarom.asp.lgov.hu
36.	Van-e civil környezetvédelmi szervezet, és milyen a lakossággal kapcsolatos viszonya a környezettudat és szemléletformálás tekintetében?	Faluszépítő Egyesület (Lajoskomárom) Faluvédő Egyesület (Középbogárd)
37.	Óvodai környezeti nevelési program van-e?	Igen (Zöld Óvoda, Madárbarát Óvoda)
38.	A településre és környékére vonatkozó legjelentősebb környezetvédelmi probléma megnevezése	Letermelt Erdő terület újraerdősítése 2015 évben megtörtént. Járdák állapota rossz minőségű. 2016-tól felújítási program: évente 1000-1500 m tervezetten felújítva.
39.	Tervez-e pályázat útján állami forrásokat igényelni ennek megoldására?	Igen, 2019. és 2020. években is elnyert forrás 5- 5 millió Ft, saját tervezett önrész ugyanennyi. Előtte 2018. évre elnyert forrás 10,5 millió Ft.

S. Sz.	Kérdés	Válasz
40.	Tud-e saját forrást biztosítani ennek megoldására?	Igen, 2019 és 2020. évben 5-5 millió Ft önerőt biztosított az Önkormányzat.
41.	Van-e védett területre fenntartási/kezelési terv?	Nincs
42.	Tájvédelmi szempontból új létesítmények esetén telepítési helyszín megválasztása, környezetterhelő hatások mérséklése, tájjelleghez alkalmazkodó kialakítás megvalósul-e?	Nem
43.	Környezetbiztonság	Belvíz-veszélyeztetettség:- Veszélyes anyagokkal dolgozó vállalkozás: - Volt-e erdőtűz: nem
44.	Kerékpárút létesült-e?	Nem
45.	Van-e program a környezettudatos szemlélet alakítására?	Program van: - Szelektív hulladékgyűjtés: igen Utcai szeméthyűjtők: igen Üveggyűjtők 2019-től 'Tiszta udvar, rendes ház': IGEN „RENDES PORTA” CÍM 2018-ban Szervezett közös közterületi takarítás: igen Civil szervezet Házi komposztálás: - Környezettudatos szemlélet alakítására forrás bevonásával szüksége lenne.

A környezet állapotának felmérése és leírása alapján megállapítható, hogy a **legjelentősebb környezeti problémák** a következők:

- o hulladékgazdálkodás,
- o belterületi járdák rossz állapota,
- o környezettudat és szemlélet formálása.

Település célkitűzései:

- o a települések csatornázottsága tekintetében a rákötések ösztönzésével; a talajterhelési díj érvényesítése,
- o járdák állapotának javítása,
- o a szelektív hulladékgyűjtés feltételrendszerének megteremtése és ösztönzése,
- o a zöldfelületek fejlesztése mind minőségi, mind mennyiségi vonatkozásban,
- o környezetkímélő mezőgazdasági technológiák támogatása az agráriumban,
- o a települési rendezési tervek és minden egyéb, természetes élőhelyeket esetlegesen érintő tervek környezet-szemponjú összehangolása.

Megállapítható, hogy a környezet igénybevételeiben jelentős negatív változás nem tapasztalható az előző évekhez képest, így továbbra is biztosított lehet a település fenntartható fejlesztése, fejlődése.

A környezetvédelem értékelését az önkormányzatok hatás- és feladatkörébe tartozó feladatok ellátása, a környezethasználókkal való kapcsolatok, az oktatási intézményekkel való kapcsolat, az illegális hulladéklerakásokkal kapcsolatos problémák, a zöldterület ápolás és fejlesztés, parlagfű irtás, a környezeti elemek védelme, valamint az önállóan kezelt hatótényezőkkel (hulladék-gazdálkodás, zaj- és rezgésterhelés) kapcsolatos intézkedések megtételével lehet a jövőben növelni.

Az elmúlt évek eredménye a csapadék és belvíz elvezetését biztosító árokrendszer felújítása, a 6 Ha-os erdőterület újratelepítését akáccal; továbbá a közmunka program keretében a volt községi lelelők területén és a Józán-hegy területén kb. 17,37 Ha területű energia ültetvény létrehozását közel **3300000 tő csemete** ültetésével. Az energiafelhasználás csökkentése érdekében tovább folytatódott az önkormányzati tulajdonú épületek korszerűsítése az épületek külső hőszigetelésével és nyílászáróinak cseréjével. A településen az alábbi épületek már megfelelnek a kor energetikai követelményeinek:

- Egészségház
- Gyógyszertár és Fogorvosi rendelő
- Kerekerdő Evangélikus óvoda,
- Gesztenyefasori Iskola,
- Sportcsarnok
- Ifjúsági Klub épülete (volt Mozi)

2019. évben valósult meg a takarékos közvilágítás, a lámpatestek cseréjével és néhány területen lámpatest bővítésével.

Javaslatok

Levegőtisztaság védelem

Feladatok:

- o a főközlekedési útvonalak mentén a folyamatos fásítás
- o pontforrások engedélyezési eljárásánál a védőtávolság és fásítás szigorú betartatása
- o növelni a zöldterületet a közterületeken.

A település környezeti állapotának fontos indikátora a levegő tisztasága. A kerti hulladékok égetésének önkormányzati rendelettel történő szabályozása nem elégséges a határértékek alatti szennyezettség eléréséhez, nagyon fontos az előírások betartásának ellenőrzése. A közlekedés mellett szezonálisan az avarégetés járul hozzá legnagyobb mértékben a szálló por PM 10 frakciójának (<10 µm kisebb méretű porszemcsék) levegőbe jutásához. A kerti hulladék égetésekor vegyszermaradványok, műanyagok is kerülnek az elégő hulladékba. Így ezek égetésekor mérgező és rákkeltő anyagok kerülnek a levegőbe. Statisztikai adatok szerint Magyarországon közel 16 ezren halnak meg évente a PM 10 légszennyezés miatt.

2021. évtől teljes tilalom lesz a **hulladék égetésére**. Felsőbb jogszabály írja felül a jelenlegi önkormányzati szabályozásokat, azt hogy szerdai és szombati napon engedélyezett az égetés.

Ösztönözni szükséges a **házi komposztálást**, vagy komposztáló telepek létesítésével a hulladékos cégek bevonásával és a zöldhulladék elkülönített gyűjtésének megszervezésével.

Vízvédelem

Feladatok:

- o csatornahálózat rákötésének ösztönzése, minél előbb elért legyen a 90 %-os szint.
- o Csapadékvíz, belvíz elvezetés érdekében a vízelvezető árkok rendszeres gondozása szükséges. Az egyes ingatlanoknál létesített kocsibejáró feltöltések átereszeinek meglétét ellenőrizni kell. Feladat a folyamatos karbantartás.
- o a felhagyott és működő ásott kutak mennyiségének feltérképezése
- o az ásott kutakba való szennyvízbevezetés hatósági ellenőrzése és a lakosság tájékoztatása ennek veszélyéről
- o a nitrát-szennyeződés elleni védelem a jogszabályok betartásának ellenőrzése
- o a lakosság tájékoztatása a szennyvízelhelyezés lehetőségeiről, az illegális szennyvíz elhelyezés veszélyeiről
- o a környezetszennyező illegális tevékenységek felszámolása érdekében javítani kell a hatósági munka hatékonyságát
- o a csapadékcsatornába a szennyvíz illegális bekötésének ellenőrzése
- o permetezési napló megkövetelése.

Ivóvíz

A vízellátás vonatkozásában a fejlesztési feladatokban ma a minőségi javításának megoldása a legfontosabb. A vízellátás minőség javítási feladatai körében:

- o A bejelentési kötelezettség nélküli állattartás ellenőrzésére helyi szabályozással kell rendelkezni.
- o A mezőgazdasági tevékenység túlzott műtrágya felhasználásának csökkentésére tudatosítani kell a lehetőséget, hogy térinformatika segítségével talajminták elemzése révén optimalizálható a vegyszerezés.
- o Meg kell akadályozni a településekről kihordott hulladék (elemek, akkumulátorok, maradék vegyszerek, stb.) illegális lerakását, mely jelentős talajvízszennyezést eredményez.
- o A közműves vízellátás körében a települési közműves vízszolgáltatás korlátozására vonatkozó terv jóváhagyásáról és a vízfogyasztás rendjének megállapításáról való gondoskodás.
- o Konkrét probléma a **Középbogárd településrész ivóvízminőségének javítása (vastalanító rendszer beépítése).**

Föld- és talajvédelem

Feladatok:

- o a közúti közlekedés által kibocsátott nehézfémek lerakódnak a talaj felső rétegébe, ezért a forgalmas helyeken növényzet telepítése a szennyezett talaj megkötésére a felporzás megakadályozására
- o illegális hulladék elhelyezés mérséklése, megszüntetése
- o közterületen való szemetelés ellen közutak mentén tárolók kihelyezése
- o a zöldterületek növelése
- o aszfalt úthossz növelés (Tervek: Malom köz és Táncsics u. összekötése, Harashti csapás murvás mezőgazdasági út fejlesztése.)

Természet- és tájvédelem

Feladatok:

- o A kiemelt terület védelmének megszervezése helyi környezetvédő szervezetek segítségével
- o természeti értékek bemutatása
- o helyi védettségre alkalmas területek kijelölése
- o természetbarát szemlélet alakítása.
- o kerékpáros turizmus fejlesztésére program kidolgozása.

Továbbra is fontos feladat a kihelyezett **utcai szemétyűjtők** számának növelése.
A zöldfelületek védelme érdekében a **fásítási programokat** kellene szervezni.

Hulladékgazdálkodás

Feladatok:

- o a működő ipari telephelyek környezetszennyezésének megelőzése
- o szelektív hulladékgyűjtés ösztönzése, - amely elkezdődött a gyűjtőudvarok kialakításával. A Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás hulladékgazdálkodási programja keretében tovább bővíteni a rendszer kiépítését, ami pályázati forrás függvénye;
- o komposztálás szervezett ösztönzése,
- o műszaki védelem nélküli lerakók felülvizsgálata, rekultiválása és lezárása, valamint tájba illesztésük
- o helyi hulladékgazdálkodási tervek készítése a *126/2003. (VIII.15.) Korm. rendelet* szerint
- o lomtalanítás szervezése, lakossági veszélyes hulladékok begyűjtése, mint lejárt növényvédőszer

Zaj- és rezgésvédelem

Feladatok:

- o a zajvédelmi rendelet elkészítése és elfogadása
- o a zenés vendéglátóhelyek rendszeres ellenőrzése és a határértéket meghaladó zajszennyezés eseté kötelezés, bírságolás, ill. végső esetben a tevékenység szüneteltetése, a szórakozóhely bezárása.

Környezetbiztonság

Feladat:

- o Ellenőrizni kell a térségben működő vállalkozások havária terveinek meglétét, civil szervezetek segítségével.

Energiaellátás

Feladat a közintézmények energiafelhasználásának racionalizálása:

- o a közintézmények energiahatékonyságának javítása, ennek érdekében több önkormányzati épületre került napelem rendszer kiépítése céljából pályázat benyújtásra.
- o megújuló energia hasznosítása (biomassza).

Az energiahatékonyság elősegítésére a közintézményi épületek vonatkozásában további épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról megfelelőségi mutatóinak elérésére pályázati támogatás megszerzése. (Beadott pályázat: Művelődési Ház). EU követelmény lesz a középületek energiahatékonyságának biztosítása.

Megújuló energiaforrások hasznosítása területén a TOP forrásaiból elnyert támogatással kerülhet megvalósításra az Önkormányzati középületek egy központi kazánról történő fűtése Biomassza felhasználásával.

Környezeti nevelés, tudatformálás, társadalmi részvétel

Feladatok: *tájékoztatás, ismeretterjesztés és képzés*

- o lakosság hiteles tájékoztatása
- o környezettudat és szemléletformáló előadások szervezése
- o kiadványok beszerzése és eljuttatása a lakossághoz.

Ennyiben kívánom összegezni Lajoskomárom település környezeti állapotának helyzetét. Kérem a Képviselő-testületől a megvitatását és véleményeket!

Lajoskomárom, 2020. október 16.

Pirtyák Zsolt
polgármester

